

17.

Előterjesztő: Dr. Faragó Péter  
polgármester

Készítette: Dr. Guláné Bacsó Krisztina  
jegyző

## Előterjesztés az Élmunkás utca elnevezésének megváltoztatására

### Tisztelt Képviselő-testület!

Az egyes törvényeknek a XX. századi önkényuralmi rendszerekhez köthető elnevezések tilalmával összefüggő módosításáról szóló 2012. évi CLXVII. törvény 4. § (2) bekezdése alapján Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testülete 2013. szeptember 26-i ülésén a 174/2013. (IX.26.), valamint a 175/2013. (IX.26.) határozataival a XX. századi önkényuralmi rendszerekhez köthető Zalka Máté és Zója utcák átnevezéséről döntött.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.v.) 13. § (1) bekezdés 3. pontja alapján a közterületek elnevezése helyi önkormányzati feladat.

**A Möt.v. 14. §-ának rendelkezései szerint a közterület, illetve közintézmény nem viselheti olyan személy nevét, aki a XX. századi önkényuralmi politikai rendszerek megalapozásában, kiépítésében vagy fenntartásában részt vett, vagy olyan kifejezést vagy olyan szervezet nevét, amely a XX. századi önkényuralmi politikai rendszerre közvetlenül utal.**

Ha a helyi önkormányzat döntése során kétség merül fel a tekintetben, hogy a közterület neve megfelel-e a törvényi előírásnak, arról beszerzi a Magyar Tudományos Akadémia állásfoglalását. Az önkormányzat a hatályos jogszabályok keretei között a közterület elnevezéséről önállóan dönthet, azonban vizsgálnia kell, hogy az adott elnevezés megfelel-e a XX. századi önkényuralmi politikai rendszerekkel összefüggő jogszabályi rendelkezéseknek.

A magyarországi hivatalos földrajzi nevek megállapításáról és nyilvántartásáról szóló 303/2007. (XI. 14.) Kormányrendelet alapján a helyi önkormányzatok hatáskörébe tartozó névmegállapítások esetében is fontos, hogy a helyi testületi döntés minden tekintetben, így nyelvhelyességi és földrajzi vonatkozásaiban is kellően előkészített legyen.

A településünkön található közterület elnevezések újbóli felülvizsgálatát követően a Képviselő-testület 2015. március 19-i ülésére javaslatot tettünk az Élmunkás utca elnevezésének megváltoztatására is, mivel a Magyar Tudományos Akadémia állásfoglalása alapján megállapítható volt, hogy annak elnevezése a XX. századi önkényuralmi rendszerekhez köthető elnevezés tilalmába ütközik.

A Magyar Tudományos Akadémia XX. századi önkényuralmi rendszerekhez köthető elnevezésekkel összefüggő szakmai vizsgálatáról szóló összefoglaló szerint: „A szó közvetlenül az ipari termelés sztálinizálására utal, ezért használata nem javasolt, mivel a kifejezés a Möt.v. 14. § (2) bekezdése szerint a XX. századi önkényuralmi politikai rendszerre közvetlenül utal.”.

A jogszabályi rendelkezéseket, továbbá a MTA állásfoglalását figyelembe véve az Élmunkás utca elnevezést *Demeter István utca* elnevezésre javasoltuk megváltoztatni.

A lakosság véleményének megismerése érdekében a közterület nevének megváltoztatására tett javaslatról az érintetteket a helyben szokásos módon, továbbá postai úton is tájékoztattuk.

Az Élmunkás utca lakói a névváltoztatás elleni tiltakozásukat fejezték ki, azonban más elnevezésre nem tettek javaslatot.

A Jogi és Ügyrendi Bizottság 20/2015. (III.16.) határozatával - a lakossági tiltakozásra figyelemmel - az előterjesztés napirendről történő levételét javasolta a Képviselő-testületnek. A Képviselő-testület 2015. március 19. napján megtartott ülésén a napirend elfogadása előtt a bizottság elnöke ismertette a bizottsági véleményt, melynek figyelembe vételével Polgármester Úr az előterjesztést visszavonta.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal BO/13/4570-1/2016. számú 2016. április 22. napján kelt levelében **törvényességi felhívással** élt, mivel megállapította, hogy a településen található Élmunkás utca elnevezése sérti a Mötv. 14.§ (2)-(3) bekezdésében foglaltakat, és indítványozta, hogy **a Képviselő-testület a jogsértő állapot megszüntetése érdekében az Mötv. rendelkezéseibe ütköző közterület elnevezés megváltoztatására irányuló döntési (határozathozatali) kötelezettségének tegyen eleget.** (A törvényességi felhívás az előterjesztés mellékleteként csatolásra került.)

A Képviselő-testület döntéséről szóló tájékoztatást a Kormányhivatal felé **2016. május 30. napjáig** kell megtenni.

Fentiekre figyelemmel a Polgármesteri Hivatal ismételten javaslatot tesz a Képviselő-testületnek arra, az Élmunkás utca elnevezését Demeter István utca elnevezésre változtassa át.

Demeter István Jászapáti határában egy tanyán született 1914-ben. Édesapját és édesanyját is igen korán veszítette el. Verseket és könyvkritikákat írt, melyeket a Vigília, az Új Kor, később az Új Ember és a miskolci Napjaink jelentetett meg. 1938-ban szentelték pappá. 1959-től haláláig Sajószentpéter plébánosa volt, ahol pezsgő szellemi élet alakult ki körülötte. Együtt dolgozott, és baráti szálak fűzték Feledy Gyulához, Csohány Kálmánhoz, Kass Jánoshoz, Kondor Bélához.

Demeter Istvánt főleg íróként és költőként ismerik, pedig életének utolsó két évtizedében közel 26 000 képzőművészeti alkotást hagyott az utókorra. Ebből az óriási mennyiségű életműből azonban ma már csak közel hatezer darab létezik, melyből ötezetet őriz a sárospataki gyűjtemény.

A módosítás a lakosságot a díj és illetékmentességek körét figyelembe véve némileg tehermentesíti, ugyanakkor nem nyújtanak fedezetet valamennyi felmerülő költségükre. Az érintett polgároknak ki kell cserélniük a lakcímkártyájukat, módosítaniuk kell a közüzemi szerződéseiket, stb., azaz személyes aktív közreműködésük nélkülözhetetlen a döntés következetes végrehajtásához.

*A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 13/A.§-a szerint „A helységnév, postai irányítószám, közterület elnevezés, közterület jelleg változása vagy területszervezési eljárásban hozott döntés miatt költözéssel nem járó lakcímváltozás esetén a címváltozásnak megfelelő személyi azonosítóról és lakcíméről szóló hatósági igazolványt a címváltozás szerinti lakó vagy tartózkodási hely szerint illetékes járási hivatal hivatalból állítja ki és kézbesíti a polgár részére.”*

A Képviselő-testület döntését követően a Polgármesteri Hivatal a közterületek nevét megküldi a Járási Hivatalnak, a közüzemi szolgáltatóknak és azoknak a hivatalos szervezeteknek, ahol a lakcímváltozást a lakosságnak határidőn belül be kell jelenteni. (pl.: Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály, MÁK, stb.) Az ügyintézés megkönnyítése és elősegítése érdekében a Polgármesteri Hivatal a szükséges intézkedéseket megteszi.

Ezen túlmenően azonban a lakosok kötelessége minden olyan szervet értesíteni a változásról, amellyel kapcsolatban, jogviszonyban (pl. hallgatói, munkáltatói, pénzügyi, egyéb jogviszonyban, stb.) állnak.

Az utcanév felülvizsgálatával egyidejűleg szükségessé vált az utcanév-változáshoz köthető házszámozások rendezése is.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a névváltoztatást tartalmazó határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Sajószentpéter, 2016. május 17.

**Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testületének  
...../2016. (V.26.) határozata  
az Élmunkás utca elnevezésének megváltoztatásáról**

Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testülete az előterjesztést megtárgyalta és az alábbi határozatot hozta:

1. Sajószentpéter Élmunkás utca neve **„Demeter István utca”** névre változik.
2. A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy döntéséről a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatalt 2016. május 30. napjáig tájékoztassa.
3. A Képviselő-testület felkéri a Polgármesteri Hivatalt, hogy gondoskodjon az új utcanév tábla elhelyezésével kapcsolatos feladatok ellátásáról. Egyidejűleg a házszámozás szükség szerinti javítását is el kell végezni. A régi utcanév táblákat – átlósan piros sávval jelölve – egy évig az új mellett kell hagyni.
4. A Képviselő-testület felkéri a Polgármesteri Hivatalt, hogy az önkormányzat névváltoztatásáról szóló döntéséről értesítse a települési lakcímnnyilvántartót, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Kazincbarcikai Járási Hivatalát, a Járási Földhivatalt, a Magyar Posta Zrt. Sajószentpéteri Postahivatalát, a Kazincbarcikai Rendőrkapitányság Sajószentpéteri Rendőrőrsét, a Kazincbarcikai Katasztrófavédelmi Kirendeltséget, Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Kazincbarcikai Tankerületét, a Magyar Államkincstárat, Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztályát, a Sajószentpéteri Területi Szociális Központ és Bölcsődét, a Sajószentpéteri Városgondnokságot, a Sajószentpéteri Központi Napközi Otthonos Óvodát, a sajószentpéteri házi-, gyermek és fogorvosokat, valamint védőnői szolgálatot, továbbá a közüzemi szolgáltatókat. Az érintett lakosokat postai úton tájékoztassák a szükséges teendőkről.

Felelős: Polgármester  
Jegyző  
Városüzemeltetési és Beruházási Osztályvezető  
Igazgatási Osztályvezető

Határidő: azonnal



BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI  
KORMÁNYHIVATAL

Iktatószám: BO/13/4570-1/2016.  
Ügyintéző: Maczegáné V. Marianna  
Telefon: 46/504-020/503

Tárgy: Törvényességi felhívás  
közterület elnevezésének  
felülvizsgálata tárgyában

Dr. Faragó Péter polgármester úr  
útján a  
Városi Önkormányzat  
Képviselő-testülete részére

Sajószentpéter

Kálvin tér 4.

3770

Tisztelt Polgármester Úr!  
Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 132. § (3) bekezdésében biztosított jogkörömben eljárva – a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala nyilvántartásának figyelembevételével – megállapítottam, hogy a településen található Élmunkás utca elnevezése sérti az Möt. 14. § (2)-(3) bekezdésében foglaltakat, ezért az Möt. 132. § (1) bekezdés a) pontja alapján az alábbi

**törvényességi felhívással**

élek.

Az Möt. 13. § (1) bekezdés 3. pontja a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok körébe sorolja a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezését. Az Möt. 42. § 8. pontja a képviselő-testület hatásköréből át nem ruházható hatáskörei között nevesíti a közterület elnevezését.

**Az Möt. 14. § (2) bekezdése alapján a 13. § (1) bekezdés 3. pontjában meghatározott közterület, illetve közintézmény nem viselheti**

**a) olyan személy nevét, aki a XX. századi önkényuralmi politikai rendszerek megalapozásában, kiépítésében vagy fenntartásában részt vett, vagy**

**b) olyan kifejezést vagy olyan szervezet nevét, amely a XX. századi önkényuralmi politikai rendszerre közvetlenül utal.**

Az Mőtv. 14. § (3) bekezdése értelmében, amennyiben a helyi önkormányzat döntése során kétség merül fel a tekintetben, hogy a köztérület neve megfelel-e a (2) bekezdésnek, arról beszerzi a Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: MTA) állásfoglalását.

Az állásfoglalás beszerzésével kapcsolatos eljárást az MTA elnöke a 19/2015. (X. 15.) számú határozatában szabályozza, mely meghatározza az állásfoglalás iránti kérelem előterjesztésének hatásköri, tartalmi és formai követelményeit.

Az MTA köztérületek elnevezése ügyében korábban benyújtott önkormányzati megkeresésekre kialakított tájékoztató állásfoglalásai az alábbi hivatkozási címen érhetőek el:

[http://mla.hu/data/dokumentumok/hatteranyagok/akademiai\\_szabalyozasok/osszefoglalo\\_XX\\_szazadi\\_onkenyuralmi\\_rendszerek\\_b.pdf](http://mla.hu/data/dokumentumok/hatteranyagok/akademiai_szabalyozasok/osszefoglalo_XX_szazadi_onkenyuralmi_rendszerek_b.pdf)

Az Mőtv. 14. § (2)-(3) bekezdés rendelkezéseiből kétirányú kötelezettség hárul az önkormányzatok képviselő-testüeteire. Egyrészt a korábbi elnevezéseket vizsgálni, és amennyiben szükséges, azokat módosítani kellett, másrészt az új köztérületek elnevezésekor ugyancsak figyelemmel kell lenni a jogszabályi előírásokra, köztük az Mőtv., valamint a magyarországi hivatalos földrajzi nevek megállapításáról és nyilvántartásáról szóló 303/2007. (XI. 14.) Korm. rendelet rendelkezéseire is.

Fentiekből kétséget kizáróan megállapítható, hogy a képviselő-testület felülvizsgálati, és a törvénnyel ellentétes állapot észlelése esetén döntéshozatali kötelezettség terheli.

Mindezek alapján – a jogsértő állapot megszüntetése érdekében –

indítványozom,

hogy a Képviselő-testület az Mőtv. rendelkezéseibe ütköző köztérület-elnevezés megváltoztatására irányuló döntési (határozathozatali) kötelezettségének tegyen eleget.

Az Mőtv. 134. § (1) bekezdésében foglaltak alapján kérem, hogy a törvényességi felhívásban foglaltakról a képviselő-testületet tájékoztassa, és a tett intézkedéséről, a képviselő-testület döntéséről, esetleges eltérő álláspontjukról

2016. május 30. napjáig

tájékoztatni szíveskedjék.

Miskolc, 2016. április 22.

Tisztelettel:

Demeter Ervin  
kormány megbízott  
nevében és megbízásából

dr. Jerebák József  
főosztályvezető-helyettes



Jerebák József